

BS/16/2013

**PREFERENCJE PARTYJNE
W LUTYM**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku lutego¹, udział w nich wzięłoby – według własnych deklaracji – 58% ankietowanych, czyli tyle samo co przed miesiącem. W stosunku do wyników styczniowych nie zmieniły się też odsetki badanych z góry odrzucających możliwość udziału w głosowaniu (27%) oraz niezdecydowanych (15%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2012											2013	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	57	55	56	57	60	58	56	59	59	59	56	58	58
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	14	17	17	14	15	14	16	15	17	17	21	15	15
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	29	28	27	29	25	28	29	26	24	24	23	27	27

W porównaniu ze styczniem znaczący spadek poparcia (o 6 punktów procentowych) odnotowała Platforma Obywatelska, na którą obecnie zagłosowałoby 25% osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach. Jest to jednocześnie najgorszy wynik PO od ostatnich wyborów parlamentarnych.

W lutym kolejny wzrost poparcia (o 2 punkty procentowe) odnotowało Prawo i Sprawiedliwość, na które obecnie chce głosować 24% zdeklarowanych uczestników wyborów, czyli niemal tyle samo, co na PO. Nadal jest to jednak wynik nieco gorszy od odnotowanego przez to ugrupowanie w ostatnich wyborach parlamentarnych.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (273) przeprowadzono w dniach 31 stycznia – 6 lutego 2013 roku na liczącej 1111 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

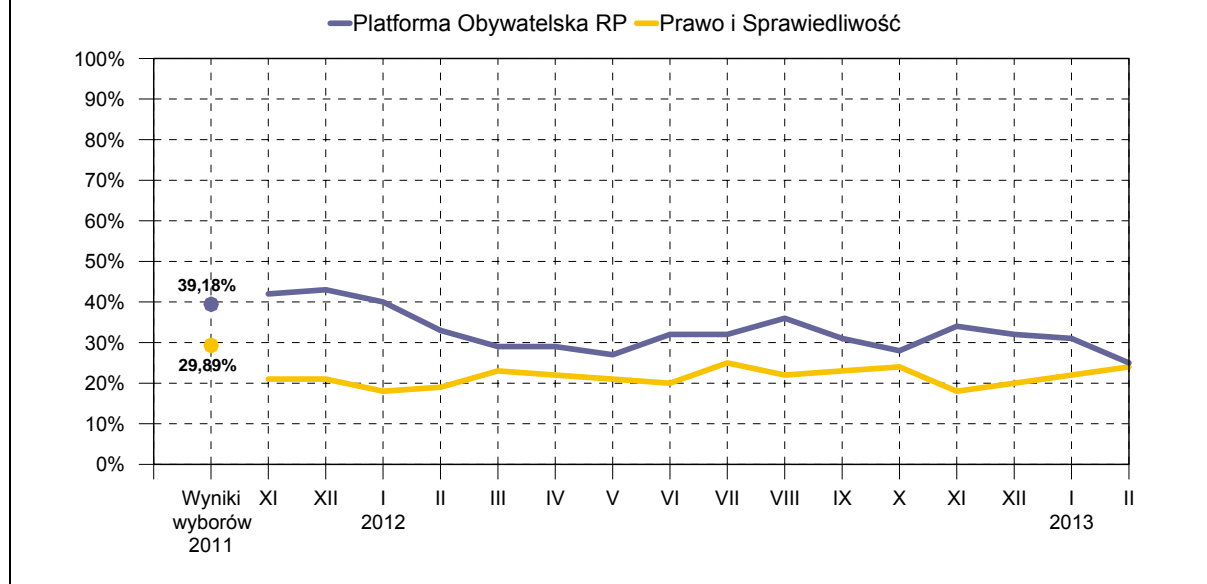
Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																
	2011			2012												2013	
	Wyniki wyborów	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	w procentach																
Platforma Obywatelska RP	39,18	42	43	40	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32	31	25
Prawo i Sprawiedliwość	29,89	21	21	18	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20	22	24
Polskie Stronnictwo Ludowe	8,36	7	7	7	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8	6	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej	10,02	7	5	4	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8	8	7
Ruch Palikota	8,24	9	6	8	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5	4	5
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	-	-	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	1,06	1	1	2	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2
Polska Jest Najważniejsza	2,19	2	1	1	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1	2
Polska Partia Pracy	0,24	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0
Prawica Rzeczypospolitej	0,55	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
Inne	0,26	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Trudno powiedzieć	-	9	12	16	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20	22	23
N=	15 050 027	567	557	592	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624	702	632

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

Poparcie dla pozostałych ugrupowań parlamentarnych uległo nieznacznym zmianom i nadal kształtuje się na wyraźnie niższym poziomie niż poparcie dla liderów rankingu. W porównaniu z poprzednim miesiącem straty odrobiło Polskie Stronnictwo Ludowe, na które obecnie zamierza głosować 8% zadeklarowanych wyborców, czyli tyle samo co w grudniu 2012 roku (w stosunku do stycznia wzrost o 2 punkty procentowe). Jest to jednocześnie wynik porównywalny z rezultatem uzyskanym przez PSL w ostatnich wyborach do Sejmu. Obecnie nieco mniej osób niż w styczniu skłonnych jest głosować na Sojusz Lewicy Demokratycznej (7%, spadek o 1 punkt). Styczniową stratę poparcia odrobił natomiast Ruch Palikota, na który obecnie chciałoby głosować 5% osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach (w stosunku do stycznia wzrost o 1 punkt procentowy). Od stycznia nie zmieniła się natomiast liczba potencjalnych wyborców Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry, na którą gotowych jest głosować 3% zadeklarowanych uczestników wyborów, co jest wynikiem nie dającym temu ugrupowaniu szans na zdobycie miejsc w Sejmie.

Spośród ugrupowań pozaparlamentarnych od listopada 2012 roku niezmienna jest liczba sympatyków Nowej Prawicy Janusza Korwin-Mikkego (2%), natomiast nieco większe poparcie niż w poprzednich miesiącach zyskała Polska Jest Najważniejsza (2%, wzrost o 1 punkt). Nieliczni badani (1%) deklarujący chęć oddania głosu na partię spoza

zaprezentowanej listy na ogół mówili, że chcieliby zagłosować na jakieś nowopowstałe ugrupowanie lub oddaliby głos nieważny.

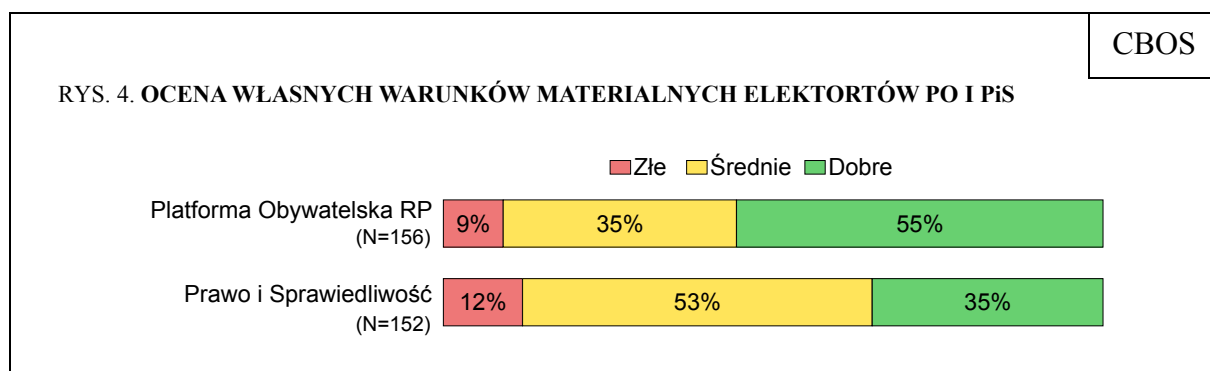
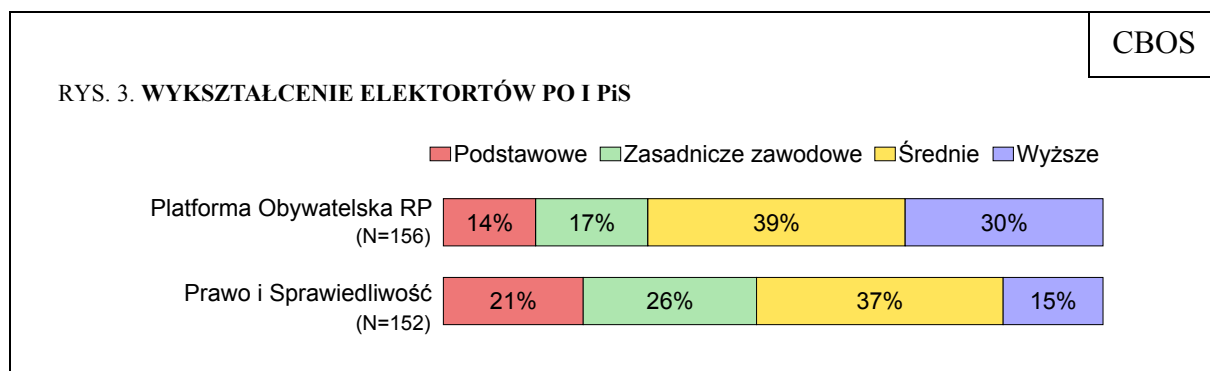
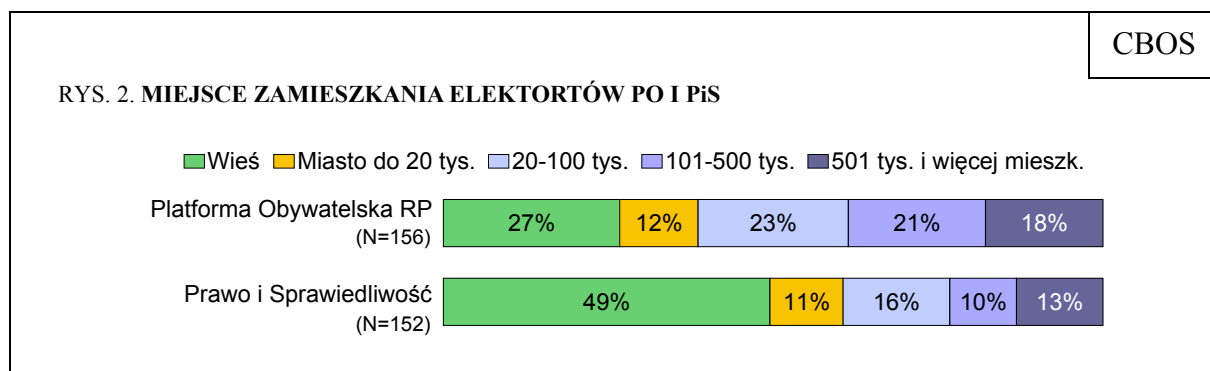
Na początku lutego po raz kolejny zwiększył się odsetek zdeklarowanych wyborców, którzy nie wiedzą, które z ugrupowań aktywnych na scenie politycznej poparliby w potencjalnych wyborach do parlamentu (23%, w stosunku do stycznia wzrost o 1 punkt procentowy).

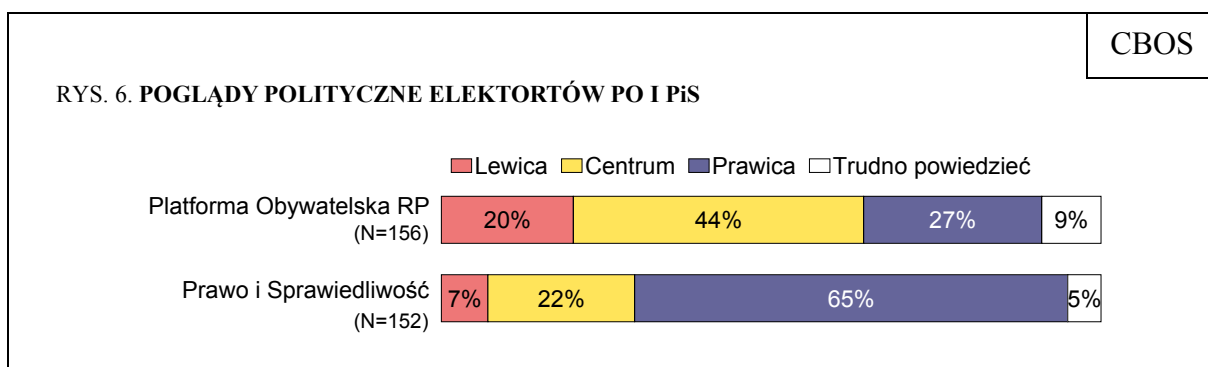
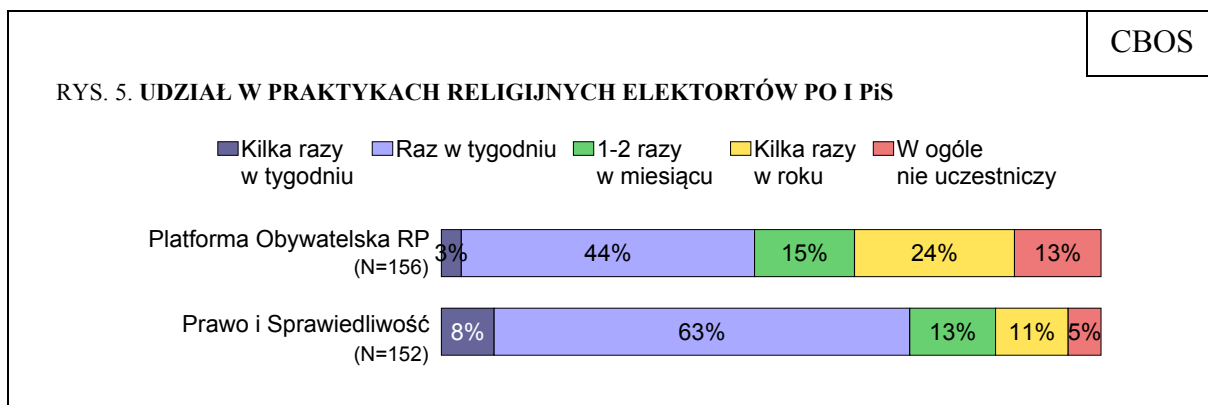
Znaczący spadek poparcia dla PO przy jednoczesnym doganianiu jej notowań przez największą partię opozycyjną, skłania do bliższego przyjrzenia się elektoratom tych ugrupowań. Porównanie styczniowego i lutowego poparcia dla Platformy Obywatelskiej w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych wskazuje, iż na początku lutego żółtą kartkę PO pokazali ci, którzy stanowią podstawową bazę wyborczą tej partii, gdyż największy jego spadek w stosunku do stycznia nastąpił wśród mieszkańców miast powyżej 500 tys. (spadek w stosunku do stycznia o 21 punktów procentowych) i wśród osób z wyższym wykształceniem (w stosunku do stycznia spadek o 18 punktów). Biorąc pod uwagę deklarowane przez badanych poglądy polityczne należy zauważyć, że PO w ostatnim miesiącu znacząco straciła wśród wyborców o poglądach centrowych i prawicowych (odpowiednio o 14 i 12 punktów procentowych), a nieznacznie zyskała (o 4 punkty) wśród osób identyfikujących się z lewicą. Zmiany poparcia dla PiS w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych nie są w tym okresie tak znaczące jak w przypadku PO, warto jednak wspomnieć, iż partia ta zyskała zwolenników szczególnie wśród osób identyfikujących się z prawicą (wzrost o 9 punktów procentowych), mieszkańców wsi, badanych w wieku 25–34 lata (wzrosty po 8 punktów) oraz wśród respondentów z wyższym wykształceniem (wzrost o 7 punktów)².

Porównanie składu elektoratów PO i PiS pokazuje, iż statystycznie istotne różnice pomiędzy tymi grupami występują w przypadku miejsca zamieszkania, poziomu wykształcenia, oceny własnych warunków materialnych, częstości udziału w praktykach religijnych i deklarowanych poglądów politycznych. O ile niemal połowa elektoratu PiS to mieszkańcy wsi, o tyle wśród elektoratu PO znacząco więcej jest mieszkańców miast od 101 do 500 tys. Jeśli chodzi o wykształcenie to wśród potencjalnych wyborców PO znacznie więcej jest osób, które legitymują się dyplomem wyższej uczelni. Biorąc pod uwagę materialne warunki życia, zwraca uwagę fakt, iż ponad połowa potencjalnego elektoratu PO to osoby żyjące w dobrych warunkach, natomiast wśród elektoratu PiS największą grupę stanowią

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w styczniu”, styczeń 2013 (oprac. A. Cybulska).

oceniający te warunki jako średnie. Dwa największe elektoraty różni też światopogląd. Podczas gdy zdecydowana większość wyborców PiS to osoby uczestniczące w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, to wśród wyborców PO znaczącą grupę stanowią osoby praktykujące sporadycznie lub w ogóle nieuczestniczące w praktykach religijnych. Potencjalni wyborcy PiS to w zdecydowanej większości osoby identyfikujące się z prawicą, natomiast wśród wyborców PO największą grupę stanowią badani o poglądach centrowych, choć spora ich część identyfikuje się z prawicą i lewicą.

Znaczącą zmianą w lutowych preferencjach partyjnych Polaków jest spadek poparcia dla rządzącej Platformy Obywatelskiej, któremu towarzyszy kolejny niewielki wzrost poparcia dla głównej partii opozycyjnej PiS. Zmiany poparcia dla PiS i PO w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych wskazują, że – przynajmniej częściowo – PO traci swych zwolenników na rzecz PiS. Wśród pozostałych ugrupowań warto zwrócić uwagę na odrobienie niewielkiego styczniowego spadku notowań przez drugą z partii rządzącej koalicji – PSL.

Opracowała
Barbara BADORA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		58	15	27	1110
Płeć	Mężczyźni	60	12	28	531
	Kobiety	56	17	27	580
Wiek	18-24 lata	63	19	18	133
	25-34	49	17	35	226
	35-44	54	16	30	187
	45-54	61	14	25	186
	55-64	62	15	23	191
	65 lat i więcej	62	10	28	188
Miejsce zamieszkania	Wieś	59	13	29	423
	Miasto do 20 tys.	59	13	28	144
	20-100 tys.	56	15	29	221
	101-500 tys.	53	21	25	185
	501 tys. i więcej mieszk.	65	14	22	137
Wykształcenie	Podstawowe	54	14	32	246
	Zasadnicze zawodowe	52	13	35	274
	Średnie	60	17	24	369
	Wyższe	67	14	19	221
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	66	10	24	109
	Średni personel, technicy	63	17	20	57
	Pracownicy adm.-biurowi	56	23	21	74
	Pracownicy usług	49	21	30	77
	Robotnicy wykwalifikowani	54	13	32	110
	Robotnicy niewykwalifik.	46	12	42	50
	Rolnicy	65	20	16	79
	Pracujący na własny rach.	67	12	21	33
Bierni zawodowo	Renciści	47	17	36	84
	Emeryci	65	10	26	213
	Uczniowie i studenci	66	16	18	70
	Bezrobotni	52	12	37	101
	Gospodynie domowe i inni	44	23	33	53
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	64	13	22	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	53	16	31	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	19	27	229
	prywatnym gosp. rolnym	66	19	16	77
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	54	11	35	177
	501-750	55	10	35	127
	751-1000	55	19	26	181
	1001-1500	60	19	21	169
	Powyżej 1500 zł	73	11	16	179
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	16	39	169
	Średnie	54	16	30	478
	Dobre	66	13	21	462
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	72	7	21	51
	Raz w tygodniu	61	15	24	533
	1-2 razy w miesiącu	55	20	25	173
	Kilka razy w roku	54	13	33	221
	W ogóle nie uczestniczy	52	12	37	132
Poglądy polityczne	Lewica	66	13	21	177
	Centrum	60	16	25	375
	Prawica	71	8	21	306
	Trudno powiedzieć	34	22	44	253

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					
		Nowa Prawica Janusza Korwin- -Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniej- sza (PJN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedli- wość (PiS)
		%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	25	2	0	8	24
Płeć	Mężczyźni	3	23	2	0	10	23
	Kobiety	1	26	2	1	6	25
Wiek	18-24 lata	3	19	2	1	6	22
	25-34	4	30	2	1	2	23
	35-44	2	26	4		10	21
	45-54	1	26	1	1	17	20
	55-64	1	24	2		6	24
	65 lat i więcej		22	1		6	33
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	17	2	1	15	31
	Miasto do 20 tys.	1	21	2		8	20
	20-100 tys.	3	29	1		1	20
	101-500 tys.	2	34	4		4	16
	501 tys. i więcej mieszk.	6	32			3	22
Wykształcenie	Podstawowe		16	2	1	10	25
	Zasadnicze zawodowe	1	20	3		11	28
	Średnie	3	28	1	1	8	26
	Wyższe	4	32	2		4	16
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	34	1	1	3	15
	Średni personel, technicy		20			7	34
	Pracownicy adm.-biurowi		37	2		2	23
	Pracownicy usług	8	19	3		6	17
	Robotnicy wykwalifikowani	2	27	3		5	26
	Robotnicy niewykwalifik.	10	8	5	5	23	16
	Rolnicy		10			29	40
Pracujący na własny rach.	5	41	4		10	13	
Bierni zawodowo	Renciści		12			10	32
	Emeryci		27	2		6	27
	Uczniowie i studenci	5	28	4		5	13
	Bezrobotni		19			6	22
	Gospodynie domowe i inni	4	33	4	5	6	24
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	31	1		6	22
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	25	4			25
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	27	4	1	7	17
	prywatnym gosp. rolnym		10			33	33
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		26	2	1	15	17
	501-750	7	19	4	2	5	38
	751-1000		22	4		8	24
	1001-1500	4	24			9	29
	Powyżej 1500 zł	3	35	1		6	18
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	19	6	1	10	23
	Średnie	1	22	2	0	7	32
	Dobre	3	29	1	0	8	18
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		14	2		10	33
	Raz w tygodniu	1	22	3	1	11	31
	1-2 razy w miesiącu	1	24	2		7	20
	Kilka razy w roku	4	32	1		5	15
	W ogóle nie uczestniczy	4	31	1		1	11
Poglądy polityczne	Lewica	1	27	1		7	9
	Centrum	1	31	0	1	12	16
	Prawica	3	20	3	0	6	46
	Trudno powiedzieć	1	17	5	1	6	10

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		5	7	3	1	23	632
Płeć	Mężczyźni	6	8	2	1	21	313
	Kobiety	4	6	3	1	25	319
Wiek	18-24 lata	14	3	4	2	22	85
	25-34	7	8	1		20	109
	35-44	5	8	2	2	20	97
	45-54	4	12	1	1	18	111
	55-64	3	7	5	2	27	117
	65 lat i więcej	1	4	3		29	114
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	4	3		23	242
	Miasto do 20 tys.	5	13	1		29	85
	20-100 tys.	6	11	3	2	24	123
	101-500 tys.	7	9	5	2	18	96
	501 tys. i więcej mieszk.	9	3	1	3	20	87
Wykształcenie	Podstawowe	3	1	4	1	37	130
	Zasadnicze zawodowe	3	11	3		20	139
	Średnie	6	7	2	1	17	218
	Wyższe	7	9	2	3	21	145
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	11	3	2	25	69
	Średni personel, technicy	9	6	4	2	17	36
	Pracownicy adm.-biurowi	7	8			20	41
	Pracownicy usług	5	5	3	6	27	38
	Robotnicy wykwalifikowani	2	9			26	60
	Robotnicy niewykwalifik.	14				20	22
	Rolnicy	3	4			14	49
Pracujący na własny rach.	6	11			11	21	
Bierni zawodowo	Renciści		14	2		30	39
	Emeryci	1	7	6		25	136
	Uczniowie i studenci	13	2		4	26	46
	Bezrobotni	9	12	5	2	25	52
	Gospodynie domowe i inni	11		6		7	22
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	10	2	2	20	102
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	7			30	49
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	8	2	2	20	123
	prywatnym gosp. rolnym	4	4			15	48
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	5	5	7		21	96
	501-750	2	5	3		15	70
	751-1000	8	8	3	2	23	99
	1001-1500	5	9	2		19	101
	Powyżej 1500 zł	4	9		3	20	127
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	7		2	25	77
	Średnie	3	6	5	1	21	254
	Dobre	7	8	2	1	24	301
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2		8		31	37
	Raz w tygodniu	3	4	3	1	22	314
	1-2 razy w miesiącu	5	13	2		27	95
	Kilka razy w roku	5	11	2	2	22	118
	W ogóle nie uczestniczy	18	12		5	18	68
Poglądy polityczne	Lewica	9	25	2	2	17	115
	Centrum	5	5	4	1	24	219
	Prawica	3	1	3	1	14	214
	Trudno powiedzieć	4	5			51	83